

TSCHERNA DA PROFESSIUN

TEMATICAS SPEZIALAS | 21-08-2026

Preparaziun per
la via suenter il
stgalim superiur,

pagina 35

GASTRO STORY

STORIES
ANSEHEN!

ENTDECKE DIE LEBHAFTE WELT DER HOTELLERIE & GASTRONOMIE!

Folge der Gastro Story auf Social Media und lerne spannende Menschen und ihren Beruf im Gastgewerbe kennen. Auf gastrostory.ch findest du ausserdem alle Informationen zu den Lehrberufen sowie offene Lehrstellen in deiner Region.

PRÄSENTIERT VON:

GASTROGRAUBÜNDEN

berufe
hotelgastro

Curdin Tuor

manader da l'Uffizi per la furmaziun professiunala

STIMADA LECTURA, STIMÀ LECTUR

La tscherna da professiun è in pass impurtant en la vita da persunas giuvnas. Ella marca la midada dal temp da scola obligatori ad ina fasa, en la quala il terren per il futur professiunal vegn preparà.

Oz èn ils giuvenils confruntads cun ina gronda diversità da vias da furmaziun. Questa diversità porscha bain schanzas, pretenda dentant er da pudair s'orientar sco er da sa fatschentar cun ils agens interess e las atgnas fermezzas. Il medem mument èn las vias professiunals adina main linearas. Midadas ed ulteriurs svilups tutgan latiers e pon esser in enritgiment.

Il sistem da furmaziun svizzer tegna quint a quai: Grazia a sia permeabilitad pussibilitescha el vias da furmaziun flexiblas, tegna avert access e permetta da prender novas vias. La gasetta per la tscherna da professiun sustegna ils giuvenils e lur conturns cun infurmaziuns ed agids d'orientaziun. Duas intervistas dattan ina invista da la rolla dals geniturs en il process da la tscherna da professiun da lur uffants e mussan en moda exemplarica la diversità da las vias professiunals. Ma l'accompagnament na chala betg cun ils geniturs: Er las persunas d'instrucziun, las persunas spezialisadas ed ulteriuras persunas da referiment prestan ina contribuziun impurtanta. A Vus tuttas e tuts engrazi el jau cordialmain.

CHARA SCOLARA, CHAR SCOLAR

La tscherna da professiun è in pass impurtant ed in process che dovra temp. Forsa has ti gia in'idea clera, tge professiun che ti vuls emprender. Ma forsà es ti er anc intscherta u intschert. Omadus è dal tutfatg en urden. Decisiv è, che ti ta mettias sin viadi e chattas or, tge ch'è adattà per tai.

Prenda temp per emprender d'enconuscher meglier tatezza u tatez: Tge t'interessa? Nua èn tias fermezzas? T'infurmescha davart differentas pussaivladads, rimna experientschas e discurra cun tia famiglia, cun tias amias ed amis u cun persunas d'instrucziun davart tes patratgs. Pass per pass vegn uschia tut pli evident.

Er sche tias ideas sa midan cun il temp, è quai tut normal. Impurtant èsi che ti restias vidlonder e che ti sviluppias vinavant tia via persunala pass per pass.

Las persunas spezialisadas da la cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera da l'Uffizi per la furmaziun professiunala stattan gugent a tia disposiziun, sche ti dovras sustegn e ta gidan a planisar tes futur professiunal.

Jautagiavisch bler plaschair cun la lectura, scuvertas captivantas e tut il bun per tia tscherna da professiun.

DAL SISTEM DA FURMAZIUN SVIZZER MA FASCINESCHA SPEZIALMAIN, QUANTAS DIFFERENTAS VIAS CH'EL PORSCHA. I DAT NUMERUSAS PUSSAIVLADADS DA SA SVILUPPAR TENOR ILS AGENS INTERESS E LAS ATGNAS ABILITADS. USCHIA PO MINTGINA E MINTGIN PRENDER LA VIA ADATTADA ED IR CUN CLERAS INTENZIUNS EN DIREZZIUN DA LA PROFESSIUN DA SIEMI.

Cusseglier guvernativ dr. Jon Domenic Parolini

FÜRS LEBEN.

Weitere Infos unter
ems-schiers.ch/info

FÜRS LERNEN, FÜRS WEITERKOMMEN UND FÜR LEBENSLANGE FREUNDSCHAFTEN. DIE EMS SCHIERS IST DEIN GYMI UND DEINE FMS.

BESUCHE UNSERE INFOANLÄSSE

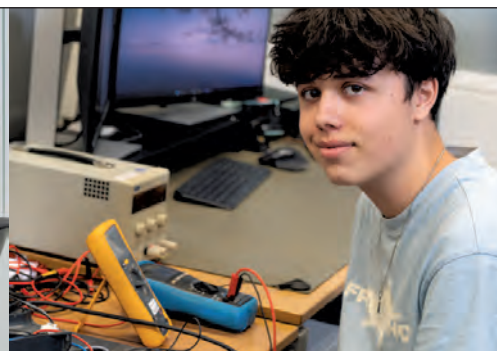
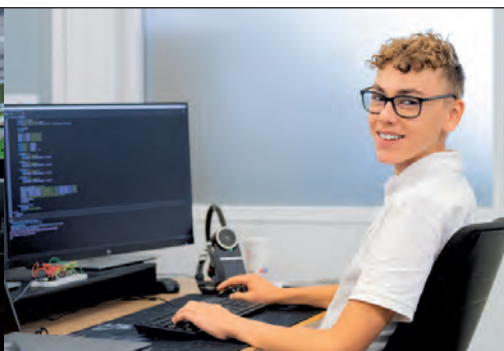
Di, 8.09., 19.15 Uhr, EMS Schiers
Infos zur Aufnahmeprüfung und zur 1. Klasse des Gymis

Di, 15.09., 19.15 Uhr, Schulhaus Klosters-Platz
Infos zur Aufnahmeprüfung, zur 1. Klasse des Gymis und zur Einheitsprüfung, zur 3. Klasse des Gymis und zur 1. Klasse der FMS zusammen mit der SAMD

Do, 17.09., 18.30 Uhr, EMS Schiers
Infos zum Musikgymnasium

Do, 17.09., 19.15 Uhr, EMS Schiers
Infos zur Einheitsprüfung, zur 3. Klasse des Gymis und zur 1. Klasse der FMS

Vorbereitungskurse ab 28. Oktober 2026

Kauffrau/-mann EFZ
(m/w/d)

Konstrukteur:in EFZ
(m/w/d)

Mechanikpraktiker:in
EBA (m/w/d)

Informatiker:in EFZ
(m/w/d)

Elektroniker:in EFZ
(m/w/d)

Logistiker:in EFZ
(m/w/d)

**Starte mit uns in
die Zukunft**

Informiere dich über aktuelle
Lehrstellen

ILS PASS PER TSCHERNER LA PROFESSION

Da tscherner la professiun para savens d'esser ina maschaida da libertad, caos e mirveglias. Cun ils set pass per tscherner la professiun ed in zic sustegn chattan ils giuvenils lur atgna via suenter il stgalim superiur da la scola populara.

dad Ursina Kipfmüller, manadra dal team Regiuns, cussegliaadra da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Apaina che la tscherna da professiun cumenza en la 2. superiura, vegni per bleras e blers vaira interessant. I va per decisiuns che preparan per l'emprima giada il terren per il futur professiun: «Vi jau far ina furmaziun professiunala da basa (emprendissadi)? Fiss ina scola da furmaziun generala (scola media) insatge per mai? U dovr jau anc ina soluziun transitorica per chattar or tge che jau vi?» Questas dumondas pon motivar e far vegnir malsegir a medem temp. Ils set pass per tscherner la professiun pon dar structura sin questa via.

In bun exempel per quai è Lio, 15. El raquinta ch'el n'haja al cumenzament gè insumma nagin plan, tge ch'el veglia far suenter la scola. «En il center d'infurmaziun professiunala (CIP) hai per l'emprima giada fatg clic tar mai», di el. «Jau na saveva insumma betg, quantas professiuns ch'i dat – e ch'igl è dal tutfatg normal d'avair nagina survista al cumenzament.» La visita al CIP è per bleras e blers in mument impurtant. Ma er en il rom «orientaziun professiunala», en la 2. classa dal stgalim superiur emprendan ils giuvenils, quant decisiv ch'igl è d'enconuscher las atgnas fermezzas, ils agens interess ed er las atgnas malsegirtads. Il medem mument survegnan ils geniturs durant las sairas da geniturs tips da la cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera, co ch'els pon accompagnar lur uffants en moda raschunaivla.

Lio era dentant anc adina intschert ed è perquai s'annunzià tar la cussigliaziun da professiun. «Quai m'ha gidà mega», di el. «Suenter dus discurs hai jau savì, tge professiuns che jau vi fufagnar.» La cussegliaadra da professiun ha sclerì ils interess e las fermezzas da Lio, ma er, tge che Lio na vul segir betg far. Qua tras èn già sa cristallisadas intginas professiuns. Perquai che las differentas furmaziuns fundamentalas scolasticas e professiunalas han differentas pretensiuns, vali er da cumparegliar quellas ina cun l'autra. Lio ha lasuenter visità occurrenzas d'infurmaziun e fatg fufagnadis en las professiuns ch'el ha tscherni uschia.

A la fin mussa l'istorgia da Lio, quai che vala per bleras e blers: Tscherner la professiun n'è betg in sprint, mabain ina via persunala che mintgina u mintgin va en ses tempo. Restar mirveglius, empruvar, dumandar sustegn – uschia chattan ins ora, tge che correspunda propi ad ins.

En 7 pass tar tia professiun

1. jau

Tge sai jau? Tge m'interessa? Tge vi jau?

2. s'orientar

Tge professiuns e vias da scolaziun datti?

3. cumparegliar

Correspunda quai a mias fermezzas ed a mes interess?

4. explorar

Fufagnar, s'infurmar, dumandar.

5. decider

Tge via è la dretga?

6. realisar

Tschertgar ina piazza d'emprendissadi u s'annunziar per l'examen.

7. preparar

Cumenzar bain preparà – sclerir tut las chaussas organisatoricas.

IMPRESSUM

Editura Somedia Press SA, Sommeraustasse 32, Postfach 491, 7007 Cuira, editur: Hanspeter Lebrument, CEO: Thomas Kundert **Redacziun** Franziska Angehrn, Christian Ehrbar, Corina Denuder, Corina Grünenfelder, Ursina Kipfmüller, Sandie Sumner Pahl, Valerian Schaniel, Noëmi Thommen, Petra Wyss **Layout** Edita Truninger, Saskia Locher **Fotografias** mad, 123rf **Inserats** Somedia Promotion SA, Cuira **Stampa** Somedia Partner SA, Haag **Questa ediziun cumpara en las suandantas publicaziuns** Südostschweiz, ediziun regiunala dal Grischun, Bündner Tagblatt **Ediziun** 23 520

Voll PDGR!

Psychiatrische
Dienste Graubünden

Bewirb dich.

Eine Lehre bei den PDGR

www.pdgr.ch/lehre

Fachfrau / Fachmann Betreuung

Fachfrau / Fachmann Betriebsunterhalt

Fachfrau / Fachmann Hotellerie-Hauswirtschaft

Fachfrau / Fachmann Gesundheit

Kauffrau / Kaufmann

Floristin / Florist

Köchin / Koch

Gärtnerin / Gärtner

Informatikerin / Informatiker

Besuche uns im
November in der
AREON Eventhalle
in Chur!

expo
FIUTSCHER

Folge unseren Geschichten auf der PDGR-Webseite.

DAS BESTE GEFÜHL?

AM ABEND ZU SEHEN,
WAS **DU** GESCHAFFEN HAST.

ECHTES HANDWERK

Wir schaffen Qualität,
die bleibt.

STARKES TEAM

Zusammen arbeiten.
Zusammen wachsen.

REGIONAL & NACHHALTIG

Mit Massivholz.
Mit Verantwortung.

UNSERE LEHRSTELLEN 2027

ZIMMERMANN/-IN EFZ

SCHREINER/-IN EFZ

OFENBAUER/-IN EFZ

MAISSEN

www.maissen-sa.ch/offene-stellen

L'URARI PER TSCHERNER LA PROFESSIONIUN

Mintga giuvenil ha ses agen tempo en il process per tscherner la professiun.
L'urari per tscherner la professiun porscha en quest connex ina buna orientaziun.

dad Ursina Kipfmüller, manadra dal team Regiuns, cussegliadra da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Vers la fin da la 1. ed al cumenzament da la 2. superiura cumenzan ils giuvenils a sa fatschentar da lur futur professiun, per exempel en il rom «orientaziun professiunala». La cussegliaziun da professiun porscha en questa fasa sairas da geniturs, visitas da classa en il CIP e cussegliaziuns individualas. Il medem mument datti bleras pussaivladads per emprender d'enconuscher professiuns e scolaziuns: Occurrenz d'infurmaziun da manaschis e da scolas medias, exposiziuns da professiuns regiunalas sco er mintga 2 onns l'exposiziun da professiuns «Fiutscher» a Cuira. Daniela, ch'è oz en la 3. superiura, guarda enavos sin ses process. Ella era ferma en scola e ponderava, sch'ella duessia frequentar ina scola da furmaziun generala (scola media) u cumenzar ina furmaziun professiunala da basa (emprendissadi). Cun visitar il CIP ha ella survegnì ina survista da las vias da scola e da professiun. Perquai ch'ella era vinavant malsegira, ha ella tschertgà ina cussegliaziun individuala. Là ha ella emprendì d'enconuscher differentas professiuns – intginas cun ina furmaziun professiunala da basa, autras cun in studi pli tard. Ella è sa decidida d'observar omaduas pussaivladads: A partir da la 2. superiura ha ella absolvi fufragnadis en differentas professiuns ed è sa preparada a medem temp per l'examen d'admissiun per la scola media. Impurtant eri da betg man-chentar il termin d'annunzia per l'examen d'admissiun tranter

Commitment

Per che las schanzas en il process per tscherner la professiun ed en l'occupaziun da las plazzas d'emprendissadi sajan uschè gistas sco pussaivel, han ils partenaris da la furmaziun professiunala sutscrit in commitment che fixescha en spezial ils suandants puncts:

- ♦ Las plazzas d'emprendissadi libras vegnan publitgadas il pli baud l'avust da l'onn avant il cumenzament da l'emprendissadi
- ♦ Ils contracts d'emprendissadi vegnan concludids il pli baud in onn avant il cumenzament da l'emprendissadi
- ♦ Ils contracts d'emprendissadi vegnan approvads dal post competent dal chantun il pli baud il settember da l'onn precedent (en il Grischun è quai l'Uffizi per la furmaziun professiunala).

il november ed il schaner. La primavaira da la 2. superiura ha ella savì, ch'ella veglia far ina furmaziun professiunala da basa en il champ da professiun sanadad. Il medem mument ha ella fatg l'examen d'admissiun ed ha uschia er survegnì l'access a la maturitad professiunala.

Il november ha Daniela survegnì l'emprendissadi sco specialista da sanadad. Cun la maturitad professiunala po ella studegiar pli tard per exempel fisioterapia u spendera.

URARI DA LA TSCHERNA
DA PROFESSIONIUN
Chargiar giu ussa

DEINE LEHRE BEI EQUANS SWITZERLAND

Ausbildung mit Perspektive

echt was bewegen

LEHRBERUFE

- › Lüftungsanlagenbauer:in EFZ
- › Lüftungsanlagenpraktiker:in EBA
- › Heizungsinstallateur:in EFZ
- › Heizungspraktiker:in EBA
- › Kältesystem-Monteur:in EFZ
- › Kältemontage-Praktiker:in EBA
- › Sanitärinstallateur:in EFZ
- › Sanitärpraktiker:in EBA
- › Kaufmann/Kauffrau EFZ
- › Montage-Elektriker:in EFZ
- › Elektroinstallateur:in EFZ
- › Fachmann/Fachfrau Betriebsunterhalt EFZ

Attraktive Löhne & starke Benefits

- › CHF 1'000.- im 1. Lehrjahr, steigende Löhne
- › Gratis BÜGA, Beteiligung an Laptop & Schulmaterial
- › Prämien für Leistung & Engagement

Freizeit & Teamspirit

- › 6 Wochen Ferien
- › Coole Teamevents
- › Unterstützung bei Sport & Ausgleich

Begleitet von Anfang an

- › Einführungswoche
- › Berufsmatura möglich
- › Vorbereitung fürs QV

Deine Zukunft zählt

- › Chance auf Festanstellung
- › Förderung von Weiterbildungen
- › Höchste Priorität: Arbeitssicherheit

STANDORTE

jetztlehrstelle.ch

BOCK UF A KUULI LEHR? WERD TEIL VU ÜSEREM TEAM!

BAUMEISTER Graubündens

Unsere Lehrberufe:

Baumaschinenmechaniker/-in EFZ, Chur
Bauwerkrenner/-in EFZ, Chur
Grundbauer/-in EFZ, Chur
Kaufmann/-frau EFZ, Chur
Maurer/-in EFZ oder EBA, Arosa/Chur/Davos
Strassenbauer/-in EFZ, Chur/Cunter/Davos/Ilanz
Strassenbaupraktiker/-in EBA, Chur/Cunter/Davos/Ilanz

ZINDEL GRUPPE

Mehr Infos zu
unseren Lehrberufen

METTLER PRADER

CRESTA GEO

XSTATIK

ZINDEL LOGISTIK

BRUNOLD AROSA

GENITURS SUSTEGNAN LA TSCHERNA DA PROFESSION

Intervista cun Ursina Gradolf, mamma da Niculin Gradolf, dapi la stad 2025 en la furmaziun professiunala da basa sco electronist cun attestat federal da qualificaziun (AFQ).

da Sandie Sumner Pahl, manadra dal team Cuira, cussegliadra da professiun, studi e carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Tge experientschas avais Vus fatg, cura che Voss figl ha gì da tscherner ina professiun?

La tscherna da professiun da noss figl è stada per nus in temp captivant ed infurmativ. Nus avain pudì vesair, co ch'el è sa fatschentà fitg conscientamain cun la gronda schelta da pussaivladads e co ch'igl è uschia vegnì adina pli cler, tge via ch'el viglia prender. Sia decisiun è sa mussada pass per pass e correspunda fitg bain ad el.

Co As ha l'urari per tscherner la professiun gidà a tscherner la professiun?

Ils puncts d'orientaziun en l'urari per tscherner la professiun han gida fitg a nus ed oravant tut a noss figl. Per Niculin èsi cunzunt stà in agid da savair, ch'igl è bun d'avair fin Nadal da la 2. superiura ina selecziun pli stretga da 4 fin 5 professiuns resp. vias da furmaziun. Cun l'agid da la cussegliaziun da professiun avain nus pudì cuntanscher bain questa finamira. Noss figl ha uschia pudì planisar en moda prospectiva ses fufragnadis ed emprender ad enconuscher las professiuns er en la pratica fin il matg da la 2. superiura. Cun grond plaschair e blera segirtad ha el alura pudì trametter annunzias a partir da l'avust da la 3. superiura. Uschia è el stà optimalmain en il process da candidatura.

Co As ha accompagnà la cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera (CPSC) en il process per tscherner la professiun?

La CPSC ha accompagnà fitg bain noss figl en il process per tscherner la professiun. Ils termins tar la cussegliaziun da professiun han gidà d'emprender d'enconuscher meglier ses interess, sias fermezzas, ma er sias flaivlezzas. Ultra da quai ha el pudì prender ina invista cumplessiva en ils differents champs da professiun. En ils discurs da cussegliaziun ha el pudì restrenscher adina pli fitg las professiuns e far ina tscherna captivanta, pli stretga ed adattada per el. Fitg utils èn stads er il

Ursina Gradolf recumonda als geniturs d'accompagnar e d'encuraschar activamain lur uffants en il process per tscherner la professiun.

material d'infurmaziun ed ils videos davart las professiuns, tras ils quals el ha pudì emprender ad enconuscher pli detagliadamain las professiuns. Uschia ha el pudì filtrar sistematicamain las opziuns adattadas ed excluder il medem mument las professiuns che correspundevan main a sias ideas. Ils discurs cun la cussegliadra da professiun èn adina stads fitg constructivs ed encuraschants.

Tge tips avais Vus per ils geniturs dals uffants che han da tscherner la professiun?

Mes tip als geniturs è da sustegnair activamain lur uffants en il process per tscherner la professiun e d'encuraschar els da far uschè blers fufragnadis sco pussaivel. Grazia a las invistas praticas pon ils giuvenils vesair meglier, tge che plascha ad els, ma er quai che na plascha betg ad els. Il medem mument èsi util d'accompagnar ils uffants tar la planisaziun e da sustegnair els en quest connex d'observar ils termins impurtants en il process per tscherner la professiun.

**CUSSEGLS PER ILS
GENITURS**
Chargiar giu ussa

Fachperson
Gesundheit
EFZ

Fachperson
Betreuung
EFZ

Fachperson
Hotellerie-
Hauswirtschaft
EFZ

Köchin/Koch
EFZ

Fachperson
Betriebsunterhalt
EFZ

Lehrstellen 2027 findest du auf unserer Webseite
www.scalottas.ch/ausbildung-mit-herz

Hier häng ich mich mit Herz rein.

Infoabend Berufsmaturität 1&2

Ausrichtung Gesundheit und Soziales

Dienstag
22. September 2026
18.30 Uhr am bgs

**Jetzt
anmelden**

Weitere Veranstaltungen:
www.bgs-chur.ch/veranstaltungen

bgs

GENITURS ACCUMPOGNAN DURANT LA TSCHERNA DA PROFESSIUN

Intervista cun Raphaela Nuolf, mamma da Giuanna Nuolf, scolara al gimnasi a Cuira.

da Sandie Sumner Pahl, manadra dal team Cuira, cussegliaadra da professiun, studi e carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Tge experientschas avais Vus fatg, cura che Vossa figlia ha gù da tscherner la professiun?

Per nus geniturs è quai stà in temp fitg interessant, ma er pretensius. Nossa figlia era averta per tut las professiuns pussiblas. Il medem mument era ella dentant er surdumandada cun la diversità da las pussaivladads. Jau hai sustegnì ella da simplamain cumenzar ed hai empruvà da chattar ina ballantscha tranter «far enavant» e da tuttina betg far memia bler squitsch.

Co As ha l'urari per tscherner la professiun gidà?

L'urari per tscherner la professiun dat a tut ina structura impurtanta e mussa, tge pass che stuessan vegnir fatgs fin cura. Quai dat segirezza e gida a betg sa perder en la gronda purschida da pussaivladads. Perquai che Giuanna s'interessava tant per ina furmaziun professiunala da basa cun maturità professiunala sco er per scolars da furmaziun generala, èsi stà per nus fitg bun da savair, ch'igl è impurtant da visitar occurrenzas d'infurmaziun e da far fufragnadis durant l'entira 2. superiura. Uschia avain nus già visità l'atun l'occurrenza d'infurmaziun a la scola media ed avain pudì rimnar durant l'entir onn experientschas da fufragnadi en las professiuns da siemi.

Co As ha accompagnà la cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera?

La cussegliaadra da professiun ha vis nossa figlia sco atgna personalità e cusseglia ella individualmain. Ella ha fatg las dretgas dumondas, ha tadlà attentamain ed ha dà valitaziuns realistas ed utilas. Uschia ha ella gidà nossa figlia da chapir meglier sasezza, da dar ina structura a l'entir process da chattar la dretga professiun e d'identifgar vias adattadas.

«Tadlar bain e dumandar suenter gida savens dapli che blers cussegls», ha mussà l'experientscha da Raphaela Nuolf.

Tge tips avais Vus per ils geniturs dals uffants che han da tscherner la professiun?

Tadlar bain e dumandar suenter gida savens dapli che blers cussegls. Igl è bun da savair, ch'i dat sustegn professiunal che dat orientaziun als giuvènils. Per mai èsi stà in agid da restar averta e da ma fidar, che nossa figlia vegnia a chattar sia via.

CUSSEGLS PER ILS
GENITURS
Chargiar giu ussa

S'ORIENTAR

INA BUNA SCOLAZIUN CUN IL AFP

La furmaziun professiunala da basa (emprendissadi) cun attest federal professiunal (AFP) è ina scolaziun orientada a la pratica. Ella dura 2 onns e prepara ils giuvenils per ina professiun.

da Noëmi Thommen, specialista d'infurmaziun e documentaziun, Uffizi per la furmaziun professiunala

L'attest federal professiunal (AFP)

La furmaziun da basa AFP dura 2 onns e sa drizza a giuvenils che han plitgusch abilitads praticas. Ella po vegnir absolvida suenter il temp da scola obligatoric, pia suenter il stgalim superiur.

La furmaziun da basa AFP ha lieu 4 disad emna en in manaschi d'emprendissadi. In di ad emna frequentan las emprendistas ed ils emprendists la scola professiunala spezialisada. Là approfundeschan ellas ed els lur savida teoretica en ils roms specifics per la professiun sco er lur savida generala. Supplementarmain acquistan ellas ed els abilitads professiunalas generalas en curs intermanaschials (CI).

Certificat da scolaziun

Vers la fin da la furmaziun professiunala da basa vegn fatga la procedura da qualificaziun (PQ) (pli baud examen final d'emprendissadi). Emprendistas ed emprendists che reusseschan la procedura da qualificaziun, survegnan l'attest federal professiunal AFP. Suerter pon ellas ed els lavurar sco persunas spezialisadas qualifitgadas en la professiun emprendida. Quest certificat da scolaziun è renconuschì en tut la Svizra.

Emprendistas ed emprendists cun bunas notas finalas dad AFP han la pussaivladad d'absolver suenter ina furmaziun professiunala da basa cun attestat federal da qualificaziun (AFQ) (guardar proxima pagina).

Tschertgar in fufragnadi u ina piazza d'emprendissadi

I dat var 60 furmaziuns professiunalas da basa cun AFP en ils differents champs da professiun. Quests champs da professiun èn per exempel: natira, construcziun, vehichels, sanadad e blers dapli. Las professiuns èn descrittas sin: berufsberatung.ch/eba-berufe.

Ils manaschis d'emprendissadi che pon vegnir dumandads per fufragnadis chattan ins sut il suandant link: www.berufsberatung.ch/schnupperadressen

Plazzas
d'emprendissadi libras
chattas ti qua:
[www.berufsberatung.ch/
lehrstellen](http://www.berufsberatung.ch/lehrstellen)

Professiuns cun AFP
Tar la survista

SA METTER SIN VIA PLAIN SCHLANTSCH (E MOTIVAZIUN) CUN IL AFQ

La furmaziun professiunala da basa cun attestat federal da qualificaziun (AFQ) è ina scolaziun che prepara ils giuvenils per il mund professiunal.

da Noëmi Thommen, spezialista d'infurmaziun e da documentaziun,
Uffizi per la furmaziun professiunala

L'attestat federal da qualificaziun AFQ

La furmaziun professiunala da basa cun attestat federal da qualificaziun è ina scolaziun da 3 u 4 onns. Ella po vegnir absolvida suenter il temp da scola obligatoric. La scolaziun pratica ha lieu en in manaschi d'emprendissadi. Las emprendistas ed ils emprendists frequentan per regla 1 fin 2 dis ad emna la scola professiunala spezialisada. Quai dependa da la professiun ch'ellas ed els emprendan. En la scola professiunala spezialisada acquistan las emprendistas ed ils emprendists savida teoretica dals roms specifics da la professiun e savida da la furmaziun generala. Supplementarmain emprendan ellas ed els abilitads professiunals generalas en curs intermanaschials (CI).

Scolas a temp cumplain

Tar intginas professiuns d'emprendissadi pon ins absolver la furmaziun professiunala da basa en ina scola a temp cumplain. Tar questas scolas tutgan en il Grischun per exempel la scola media commerciala, la scola media d'informatica u la scola d'hotellaria. Ulteriuras infurmaziuns davart questas scolas suondan sin pagina 17.

Certificat da scolaziun e perfecziunament

A la fin da la furmaziun professiunala da basa vegn fatga la procedura da qualificaziun (pli baud examen final d'emprendissadi). Emprendistas ed emprendists che reusseschan la procedura da qualificaziun, survegnan l'attestat federal da qualificaziun. Quest certificat da scolaziun è renconuschì en tut la Svizra.

Suenter avoir terminà cun success la furmaziun professiunala da basa pon las absolventas ed ils absolvents lavurar sco personas spezialisadas qualifitgadas en la professiun emprendida. Cun il AFQ pon ins er far differents perfecziunaments da la furmaziun professiunala superiura.

Emprendistas ed emprendists che vulan far in studi suenter la furmaziun professiunala da basa, pon far la maturitad professiunala. Quai è pussaivel tant durant sco er suenter la furmaziun professiunala da basa. Ulteriuras infurmaziuns davart la maturitad professiunala suondan sin pagina 15.

Tschertgar in fufragnadi u ina plazza d'emprendissadi

I dat var 180 professiuns cun AFQ en ils differents champs da professiun. Quests champs da professiun èn per exempel: nutriment, concepziun, tecnica d'edifizis, informatica e blers dapli. Las professiuns èn descrittas sin: berufsberatung.ch/suche-efz.

Ils manaschis d'emprendissadi che pon vegnir dumandads per fufragnadis chattan ins sin www.berufsberatung.ch/schnupperadressen.

PROFESSIONS CUN
AFQ
Tar la survista

FREIE LEHRSTELLEN BEIM KANTON 2027

B
E
R
U
F
E

- » Hotellerie / Gastronomie
- » Technik und IT
- » Administration
- » Landwirtschaft
- » Handwerk

Bewirb dich jetzt!

www.lehre.gr.ch

**Ich schaue gerne
auf andere herab.**

Marco macht sein
Hobby Klettern als
Netzelektriker zum Beruf.

Deine Lehre
bei Repower
repower.com/lehre

REPOWER
MACHT SINN

Deine internationale Karriere beginnt hier!

Starte bei uns deine vielseitige Lehre als:

- Hotel-Kommunikationsfachfrau/-mann EFZ
- Kauffrau/-mann EFZ
- Köchin/Koch EFZ

Entdecke unsere Schnuppertage

Scanne den QR Code ein und melde dich noch
heute zu einem Schnuppertag an!

Da geht was.

Auch bei deiner Karriere.
jobs.valens.ch

 valens

LA MATURITAD PROFESSIUNALA

La maturitad professiunala cumplettescha la furmaziun professiunala da basa cun ina furmaziun generala extendida e pussibilescha l'access ad ina scola auta.

da Noëmi Thommen, specialista d'infurmaziun e da documentaziun, Uffizi per la furmaziun professiunala

MATURITAD PROFESSIUNALA DURANT LA FURMAZIUN PROFESSIUNALA DA BASA (MP 1)

La MP1 sa drizza a giuvenils ch'èn buns en scola e che frequentan ina furmaziun AFQ. Ultra da l'instrucziun da la scola professiunala spezialisada frequentan els supplementarmain l'instrucziun da la scola da maturitad professiunala. Per regla èn els 2 dis per emna en scola ed il rest da l'emna lavuran els en lur manaschi d'emprendissadi. Per pudair frequentar la scolaziun dad MP 1 dovri il consentiment dal manaschi d'emprendissadi ed in examen d'admissiun reussì.

MATURITAD PROFESSIUNALA SUENTER LA FURMAZIUN PROFESSIUNALA DA BASA (MP 2)

La MP 2 vegn absolvida suenter avoir terminà cun success la furmaziun professiunala da basa. Il diplom po vegnir cuntanschi en temp cumplain (1 onn) u complementarmain a la professiun (2 onns). Per frequentar las scolaziuns MP 2 dovri in attestat federal da qualificaziun (AFQ). Tut tenor scolaziun vegn pretendì supplementarmain in examen da qualificaziun u in discurs d'admissiun.

ISTRUCZIUN

L'instrucziun è repartida en secturs da basa, secturs d'accent e secturs complementars. Il sector da basa è structurà medem en tut las direcziuns. El cumiglia l'emprima ed ina segunda lingua naziunala, englais e matematica. Ils secturs d'accent e complementars sa differenzieschan tut tenor l'orientaziun.

DIRECZIUNS

- ◇ decoraziun ed art
- ◇ sanadad e social
- ◇ natira, territori e nutriment (en il Grischun mo MP 2)
- ◇ tecnica, architectura, life sciences
- ◇ economia (tip W) e servetsch (tip D, na vegn actualmain betg purschi en il Grischun)

Tar la MP1 vegn la direcziun determinada il pli savens tras la furmaziun professiunala da basa.

DIPLOM

Las absolventas ed ils absolvents da la maturitad professiunala pon acceder senza examen a la scola auta spezialisada e frequentar là in studi cun ina direcziun sumeglianta a quella da la MP. La maturitad professiunala ensemen cun l'examen complementar da passarella pussibilescha in studi ad in'università u a la SPF. Per l'access a la scola auta da pedagogia sto vegnir absolvi in examen d'admissiun.

CUSTS

Las scolaziuns per la MP èn gratuitas per scolaras e scolaras che vivan dapi almain 2 onns en il chantun Grischun. Meds d'instrucziun, projects, diploms da lingua ed excursiuns ston las emprendistas ed ils emprendists pagar. Per part datti ina taxa d'annunzia.

LAS PURSCHIDA DA SCOLAZIUN DA LAS SCOLAS MEDIAS

Suenter il temp da scola obligatoric pon giuvenils en il Grischun tscherner differentas vias – ina da quellas maina a la scola media. Là datti quatter purschidas da scolaziun cun differentas perspectivas. da Christian Ehrbar, vicemanager da l'Uffizi per la furmaziun media-superiura

Gimnasi, scola media spezialisada, scola media commerciala, scola media d'informatica – quests quatter nums stattan per differentas vias da scolaziun. Ellas intermediateschan ina furmaziun generala vasta ed approfondada e preparan las scholaras ed ils scholars per in studi sco er per activitads pretensiusas en la societad ed en il mund da lavur. En il chantun Grischun datti tut en tut nov scolas medias: la Scola chantunala grischuna a Cuira

sco er 8 scolas medias privatas cun ina incarica da prestaziun chantunala en las differentas valladas. Uschia pon er scholaras e scholars da las regiuns frequentar ina scola media en la vischinanza da lur lieu da domicil. Tgi che vul frequentar ina scola media grischuna, sto dumagnar l'examen d'admissiun chantunal.

IL GIMNASI: LA VIA MULTIFARA AL STUDI DA SCOLA AUTA

Cun la scolaziun al gimnasi restan tut las vias per in studi futur avertas. La maturitad gimnasiala pussibilitescha dad ir senza examen a las universitads, a las scolas politechnicas federalas a Turitg (SPF) e Losanna (EPFL) ed a las scolas autas da pedagogia. Tgi che vul frequentar ina scola auta spezialisada suenter il gimnasi, sto avair experientscha en il mund da lavur – per exempel in praticum u in engaschament en in champ da professiun – ubain ch'ella u el elegia in studi ch'è integrà en la pratica (PiBS). Al gimnasi acquistan las maturandas ed ils maturands ina furmaziun generala approfondada ed equilibrada sco premissa per l'abilitad generala da studegiar, dentant betg ina scolaziun speziala u professiunala. Il medem mument emprendan las scholaras ed ils scholars d'agir cun responsabladad ed en moda reflectada e da prender part da la vita publica.

En il Grischun datti il gimnasi en duas variantas: il gimnasi da lunga durada da 6 onns che suonda a la 6. classa primara, ed il gimnasi da 4 onns che cumenza per regla suenter la 2. classa dal stgalim secundar I. Ultra d'in vast catalog da roms fundamentals obligatorics en ils secturs linguas, matematica, informatica, ciencias natirals, ciencias umanas e socialas sco er art, elegian las scholaras ed ils scholars tenor lur interess persunal mintgamai in rom d'accent ed in rom complementar or d'ina purschida.

PROCEDURA D'ADMISSIUN

La procedura d'admissiun per ina purschida da scolaziun ad ina scola media grischuna cumpiglia in examen d'admissiun chantunal unifitgà. Tut las infurmaziuns davart la procedura d'admissiun èn publicgadas sin www.ahb.gr.ch/aufnahmepruefung. Avant ils examens d'admissiun han ultra da quai lieu occurrenz d'infurmaziun en diversas scolas.

Termins
d'annunzia per
examens d'admissiun
Progimnasi:
14 da december 2026
Gimnasi:
18 da schaner 2027

LA SMS: FORMAZIUN GENERALA EN IL FOCUS DAL CHAMP DA PROFESSIONIUN

La scola media spezialisada (SMS) sa drizza a giuvenils che vulan cumbinar ina vasta formaziun generala cun in cler focus professiunal. Durant 3 onns acquistan las scholaras ed ils scholars ina savida solida en roms sco linguas, matematica, societad e scienzas naturalas – cumplettada d'in accent relativ al champ da professiun. En il Grischun stattan a disposiziun ils champs da professiun sanadad, pedagogia e lavur sociala. Tgi che vul anc far in ulteriur pass suenter avair acquistà il certificat da scola media spezialisada, po far la maturitad spezialisada en in quart onn da scolaziun. Ella pussibilitescha d'ir a la scola auta spezialisada u a la scola auta da pedagogia. In exempel: Persunas che vulan vegnir scolasta u scolast primar frequentan savens la SMS cun accent pedagogia e fan lasuenter la maturitad professiunala. Quai è ina via directa a la scola auta da pedagogia.

LA SMC: COMMERZIANTRAS E COMMERZIANTS CUN MATURITAD PROFESSIUNALA

En la scola media commerciala stat il mund commercial en il center. Ils emprims 3 onns acquistan las scholaras ed ils scholars ina formaziun generala extendida ed enconuschientschas fundadas da l'economia, dal dretg e da las linguas. Il quart onn absolvan ellas ed els in praticum en ina interpresa dal sector commercial ed emprendan uschia d'enconuscher il mintgadi da biro d'emprim maun. Il certificat sco commerzianta u commerziant AFQ cun maturitad professiunala tip economia pussibilitescha da cumenzar directamain a lavurar u da far in studi ad ina scola spezialisada superiura u ad ina scola auta spezialisada.

LA SMI: PROGRAMMADRAS E PROGRAMMADERS DA DAMAUN

La scola media d'informatica è la pli nova purschida da las scolas medias dal Grischun. Ella ha cumenzà per l'emprima giada l'onn da scola 2025/26. Ella è per giuvenils che han ina passiuin per tecnologia e programmaziun. La SMI cumbinescha moduls d'informatica orientads a la pratica cun temas centrals economics ed ina vasta formaziun generala. La structura è sumeglianta a la SMC: 3 onns scola ed in praticum professiunal. Suenter avair terminà la scolaziun, survegnan las absolventas ed ils absolvents l'attestat federal da qualificaziun (AFQ) sco informaticra u informaticher da la direcziun da studi svilup d'applicaziuns e la maturitad professiunala tip economia – ina situaziun da partenza ideala per in engaschament en la branscha dad IT u in studi a la scola auta spezialisada.

Termin
d'annunzia per
l'examen
d'admissiun SMS /
SMC / SMI:

18 da schaner
2027

TERMINS D'ANNUNZIA E D'EXAMEN 2026/27

Examen d'admissiun per la 1. classa dal gimnasi da
6 onns (progimnasi):

Annunzia fin ils 14 da december 2026
L'examen è ils 16 da favrer 2027

Examen unifitgà per la 3. classa dal gimnasi e per la
1. classa da la SMS / SMC / SMI: Annunzia fin ils 18 da
schaner 2027
L'examen è ils 16 da mars 2027

Power für deine Zukunft. Lehrstellen im Elektrizitätswerk.

VBE Graubünden
Grischun
Grigioni

Netzelektriker/innen EFZ

EWD Elektrizitätswerk Davos AG, Davos Platz
Flims Electric AG, Flims Dorf
IBC Energie Wasser Chur, Chur
Kraftwerke Hinterrhein AG, Thusis
Rhienergie AG, Tamins
Repower AG, Landquart
Rhätische Bahn AG, Landquart

Elektroinstallateure/innen EFZ

Energia Alpina, Sedrun
EWD Elektrizitätswerk Davos AG, Davos Platz

Polymechaniker/innen EFZ

Kraftwerke Hinterrhein AG, Thusis
Repower AG, Landquart

Montageelektriker/innen EFZ

Energia Alpina, Sedrun

vbe-graubunden.ch/lehrstellen

Auskünfte erteilen die
jeweiligen Lehrbetriebe.

Steig ein und starte durch!

Deine Lehrstelle bei der RhB wartet auf dich.

Unsere Lehrstellen für 2027 sind online.

Jetzt bewerben auf www.login.org

 Rhätische Bahn
Ferrovia retica Vialfier retica

log
in

LAS FERMEZZAS ADATTADAS PER LA DRETGA PROFESSIUN

Mintga scolara e mintga scolar ha sias fermezzas ed abilitads. Per chattar ina professiun adattada, èsi impurtant d'enconuscher quellas. Central èsi qua da sa fatschentar cun sasez.

da Noëmi Thommen, spezialista d'infurmaziun e da documentaziun, Uffizi per la furmaziun professiunala

Tge èn cumpetenzas?

Cumpetenzas èn las abilitads ed ils inschigns ch'ina persuna ha per liquidar bain ina incumbensa. Cumpetenzas vegnan divididas en:

Cumpetenzas professiunalas:

♦ buna ortografia, imaginaziun tridimensiunala, abilitads concepziunalas u creativas e.u.v.

Cumpetenzas da metodos:

♦ talent organisatoric, pensar critic, independenza e.u.v.

Cumpetenzas persunalas:

♦ engaschi, fidadad, management dal temp e.u.v.

Cumpetenzas socialas:

♦ abilitad da lavurar en in team, prontadad da gidar, abilitad d'acceptar critica, abilitad da communitgar e.u.v.

Tge cumpetenzas dovri?

Per mintga professiun èn autras cumpetenzas impurtantas. Ellas vegnan definidas en in uschenumnà profil d'exigenzas. Per exempel dovra in mediamaticher AFQ bleras ideas creativas e sto savair organisar bain. Persuenter dovra ina cuvratetgs AFQ inschign manual ed ina imaginaziun tridimensiunala.

Fermezzas e deblezzas

Per tscherner la professiun èsi l'emprim impurtant d'enconuscher las atgnas fermezzas e deblezzas. Per chattar or quellas, poi gidar da

valitar sasez. Supplementarmain po ina valitaziun tras ils geniturs, amias ed amis u persunas d'instrucziun porscher resuns impurtants.

Cumparegliar las cumpetenzas cun las pretensiuns

Per chattar ina professiun adattada, èsi impurtant da cumparegliar las atgnas abilitads cun las pretensiuns da la professiun. Las pretensiuns da las professiuns èn publicgadas sin «berufsberatung.ch», «anforderungsprofile.ch» u pon vegnir dumandadas directamain tar il manaschi d'emprendissadi.

Test da qualificaziun

Intgins manaschis d'emprendissadi pretendan in test da qualificaziun da las scolaras e dals scolars, cura ch'els s'annunzian per ina piazza d'emprendissadi. Quest test examinescha e cumprova lur cumpetenzas. Per il solit examineschan els la savida da scola, la prontezza d'emprender, la demananza e la capacita da pensar generala.

**TAR LA GLISTA DA
CONTROLLA
Ils profils d'exigenzas en
survista**

IL SISTEM DA FURMAZIUN

Il sistem da furmaziun da la Svizra professiunala da basa sco er ina per sa sviluppar vinavant.

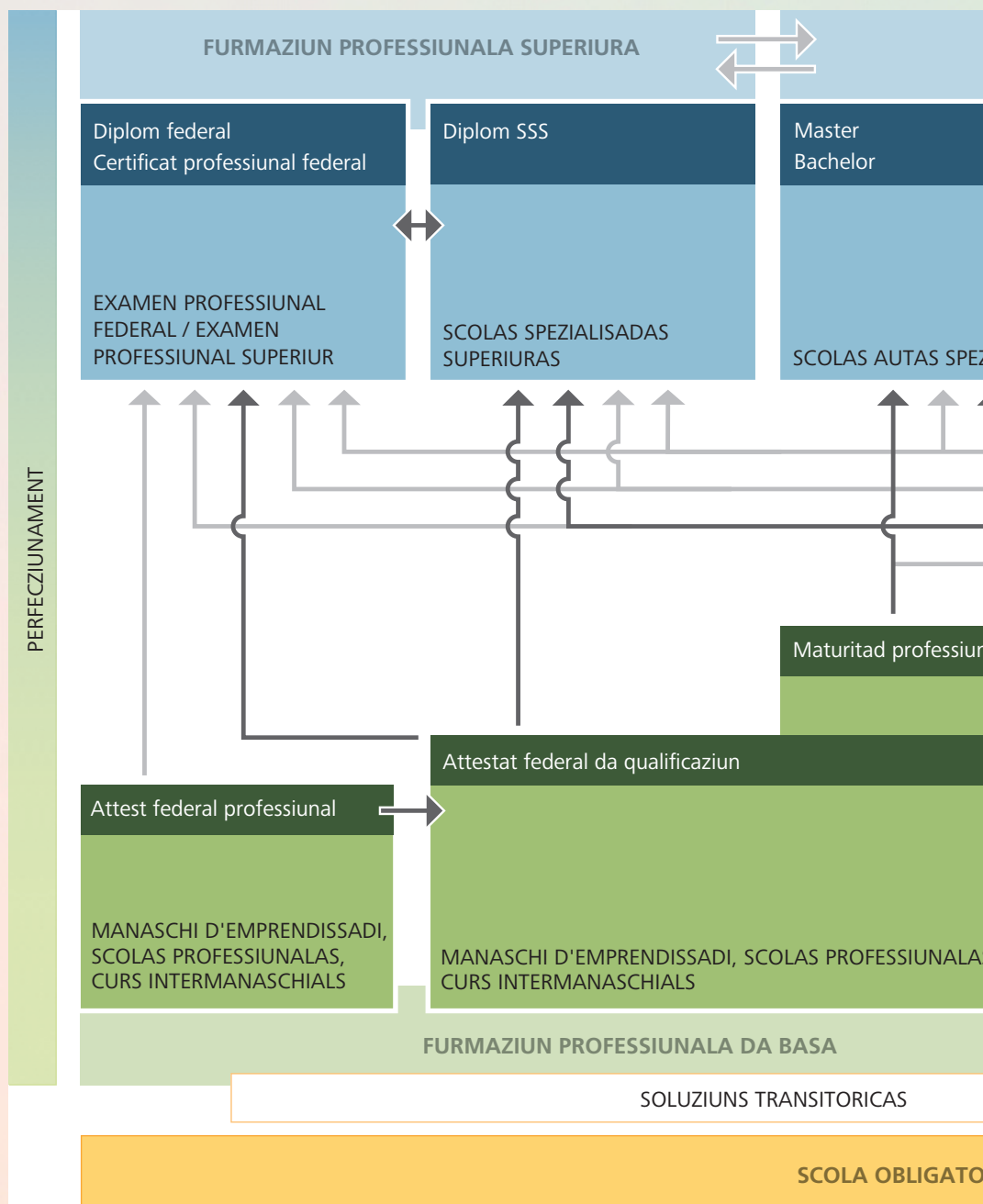
da Petra Wyss, manadra da la partiziun Cussegliaziun da

Furmaziun professiunala superiura

La furmaziun professiunala superiura cumpiglia las scolas spezializadas superiuras (SSS) sco er ils examens federals (examens professiunals ed examens professiunals superiurs). Access a la furmaziun professiunala superiura survegnan persunas da professiun cun in attestat federal da qualificaziun u cun in certificat equivalent e cun plirs onns experientscha professiunala. Las scolaziuns da la furmaziun professiunala superiura cumbineschan instrucziun teoretica e pratica professiunala ed intermedi-eschan las enconuschientschas e competenzas necessarias per surpigliar responsabladad professiunala e directiva. Las scolaziuns duran per regla 2 fin 4 onns e vegnan purschidas per gronda part cumplementar mainala professiun.

Soluziuns transitoricas

Betg tut ils giuvenils chattan suenter il temp da scola obligatoric immediatmain ina soluziun da cuntinuaziun u ch'els n'èn anc betg prontos per ina furmaziun professiunala da basa u per ina scola da furmaziun generala. Per els datti diversas soluziuns transitoricas.

Furmaziun professiunala da basa (emprendissadi)

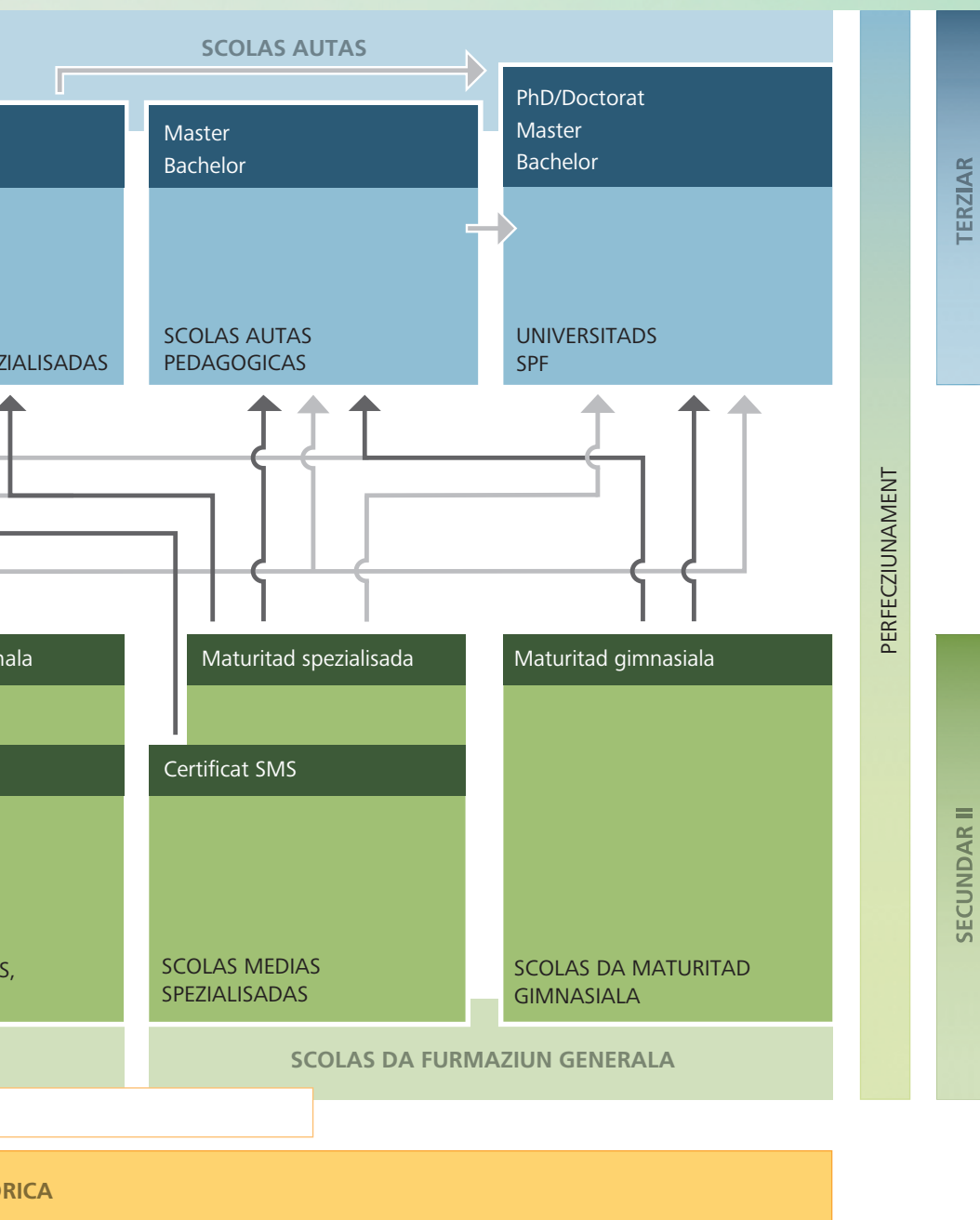
La furmaziun professiunala da basa suonda suenter il temp da scola obligatoric e dura – tut tenor il certificat da scolaziun – 2 fin 4 onns. Cun ina furmaziun professiunala da basa pon vegnir acquistads dus certificats da scolaziun:

- ◊ Attest federal professiun AFP (2 onns)
- ◊ Attestat federal da qualificaziun AFQ (3 u 4 onns)

Sche las prestaziuns da scola èn fitg bunas, po vegnir frequentada la scola da maturitad professiunala durant la furmaziun da basa AFQ.

porscha bleras pussaivladads per concepir la carriera professiunala. Tant ina furmaziun scola da furmaziun generala avran las portas a diversas pussaivladads equivalentas

professiun, da studi e da carriera, Uffici per la furmaziun professiunala

Scolas autas

I dat trais geners da scolas autas: scolas autas spezialisadas (SAS), scolas autas da pedagogia (SAP) e scolas autas universitaras (SAU). Tar las SAU tutgan las universitads chantunalas e las scolas politechnicas federalas SPF. Ellas fan perscrutaziun da basa e lur instrucziun sa basa sin tala. Las SAS e SAP han in'orientaziun pli pratica. Ellas èn spezialisadas sin la perscrutaziun applitgada. Tut ils trais tips da scolas autas porschan studis da bachelor e da master sco er furmaziuns supplementaras.

Furmaziun supplementara

Diversas instituziuns sco scolas privatas e publicas, interpresas u federaziuns da branscha porschan furmaziuns supplementaras. Per regla na dovri nagina scolaziun preliminar specific per talas. La finamira da quest format da furmaziun supplementara è quella, da schlargiar las cumpetenzas en il champ da professiun da finqua ubain d'acquistar enconuschientschas en in nov sector, per ch'il pass ad ina nova orientaziun professiunala vegnia facilità u possia vegnir examinà. Las furmaziuns supplementaras vegnan terminadas cun il diplom d'ina scola u d'ina federaziun, cun in certificat da curs e.u.v.

Scolas da furmaziun generala (scolas medias)

Tar las scolas medias tutgan il gimnasi, la scola media spezialisada, la scola media commerziala e la scola media d'informatica.

Il gimnasi da 6 onns pon ins far suenter la 6. classa primara ed il gimnasi da 4 onns suenter la 2. resp. 3. superiura. La scola media spezialisada cumenza suenter il temp da scola obligatoric. Ella dura 3 onns fin al certificat da scola media spezialisada e 4 onns fin a la maturitad spezialisada en ils champs da professiun sanadad, pedagogia u lavur sociala. En ina scola media commerziala (SMC) u d'informatica (SMI) vegnan las persunas en scolaziun preparadas per cuntanscher cun success l'attestat federal da qualificaziun AFQ, e quai en il rom d'ina furmaziun da basa en scola cun maturitad professiunala. Suenter ina instrucziun en scola da 3 onns absolvan las scolaras ed ils scolars in praticum dad 1 onn.

Lehrbeginn
2027
August

LERNENDER ELEKTRONIKER

(m/w/d)

WIR SUCHEN...DICH!

viega

VALBELLA RESORT

★★★★S

OFFENE
LEHRSTELLEN
AB 2027

BITTE NICHT BEWERBEN...

... wenn einer dieser
Sätze zu dir passt.

NOCH DA? SEHR GUT.

Dann möchten wir dich
gerne kennenlernen.

JETZT UNKOMPLIZIERT BEWERBEN UND
TEIL DER #VALBELLAFAMILIE WERDEN.

KOCH / KÖCHIN EFZ

Wenn Tiefkühlpizza für
dich bereits hohe
Kochkunst ist.

RESTAURATIONSFACH-
MANN/-FRAU EFZ

Wenn dich Menschen
grundsätzlich nerven.

FACHMANN/-FRAU HOTEL-
LERIE-HAUSWIRTSCHAFT EFZ

Wenn «fast sauber»
für dich völlig reicht.

IL FUFRAGNADI

Il fufragnadi – ina da las meglras pussaivladads per emprender d'enconuscher ina professiun tras experientschas praticas.

da Corina Denuder, cussegliaadra da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Pertge far in fufragnadi?

In fufragnadi pussibiliteschas als giuvenils da sfundrar en il mund professiunal e d'examinar, sch'els èn adattads per quest champ da professiun e sch'els adempleschan las premissas necessarias per ina furmaziun professiunala da basa.

Ultra dal sa fatschentar teoreticamain cun la professiun da siemi, dat il fufragnadi la meglra pussaivladad per far experientschas praticas. Cun collavurar en il mintgadi da lavur pon ils giuvenils constatar, sche lur ideas d'ina professiun correspundan a la realitad. Da sa barattar cun las persunas da professiun en il manaschi, dat ulteriuras invistas da la professiun. Tut questas impressiuns ch'ils giuvenils survegnan, èn in pass impurtant en lur process per tscherner la professiun ed in ulteriur factur per ina tscherna da professiun gartegiada.

Ulteriurs aspects dal fufragnadi

In fufragnadi dat la pussaivladad d'emprender d'enconuscher durant in u plirs dis la pratica professiunala en in manaschi. Quant ditg vegn mintgamai fixà directamain cun il manaschi da fufragnadi. In fufragnadi po dentant er far part da la procedura da selezziun. En quella examinescha il manaschi, sche l'emprendista u l'emprendist potenzial è adattà per il manaschi d'emprendissadi. Tgi ch'è punctual, amiaivel, independent, premurus ed abel da lavurar en in team, augmenta gia l'emprim mument sias schanzas da survegnir ina piazza.

Tips per il fufragnadi

- ◇ Adressas per fufragnadis chattas ti qua: www.berufsberatung.ch/schnupperadressen
- ◇ T'infurmescha exactamain davart la professiun ed il manaschi d'emprendissadi, avant che cumenzar cun il fufragnadi.
- ◇ Fa ina survista da tias dumondas da far in fufragnadi.
- ◇ Mussa interess e fa dumondas durant il fufragnadi.
- ◇ Documentescha tias experientschas en il diari da fufragnadi.
- ◇ Lascha emplenir tes pass da fufragnadi da la furmatura u dal furmatur professiunal. Ina copia dal pass da fufragnadi emplenì pos ti agiuntar a l'annunzia per ina piazza d'emprendissadi.
- ◇ Il meglia fas ti fufragnadis da tia professiun da siemi en differents manaschis d'emprendissadi.

DIARI DA FUFRAGNADI
Chargia giu tes exemplar

Wir bilden folgende Lehrberufe aus:

Sanitärinstallateur/in EFZ
Heizungsinstallateur/in EFZ

Lüftungsanlagenbauer/in EFZ
Gebäudetechnikplaner/in EFZ

Melde dich für eine Schnupperwoche an und beginne im Sommer 2026 eine Lehre bei uns. Weitere Informationen unter burkhalter-bildung.ch

Gebäudetechnik, die verbindet.

Industriestrasse 19 | 7000 Chur
Telefon 081 286 99 44 | info@willi-gt.ch
www.willi-gt.ch

GRAUBÜNDEN
Kocht

10. SEPTEMBER 2026
IN CHUR

GenussRALLY

**Von Produzent:innen für Geniesser:innen.
Ein Abend voller Bündner Geschmack.**

Am 10. September 2026 wird das Samedia Medienhaus zur kulinarischen Entdeckungsreise. In kleinen Gruppen ziehen Sie von Station zu Station, probieren ausgewählte Bündner Spezialitäten und begegnen den Produzent:innen und Fachleuten hinter den Produkten.

Geniessen Sie die von Fürst & Schmalz zubereiteten Speisen und dazu den jeweils passenden Wein. Lernen Sie die Produzent:innen kennen und entdecken Sie regionale Produkte.

**Donnerstag, 10. September
Samedia, Sommeraustasse 32,
7000 Chur**

Dauer ca. 2 Std. 40 Min.
CHF 55.- pro Person

**Startzeit wählen & Ticket sichern
www.suedostschweiz.ch/kochen**

**FÜRST
& SCHMALZ**

**Big
Green
Egg**

quinta
coira
kaffeerösterei

graubündenVIVA

VON SALIS

DIFFERENTAS SOLUZIUNS INTERMEDIARAS

Dovra insatgi anc dapli temp per chattar ina soluziun da cuntinuaziun u n'èsi anc betg grategià da chattar ina piazza d'emprendissadi? En il process per tscherner la professiun pon ils giuvenils profitar da differentas purschidas.

da Corina Denuder, cussegliadra da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Soluziuns transitoricas

Sch'insatgi dovra vers la fin da la scola populara dapli temp per chattar ina soluziun da cuntinuaziun, è ina soluziun transitorica ina buna soluziun. La decisiun per ina soluziun transitorica po avair differents motivs. Insatgi dovra dapli temp per chattar la professiun u n'ha betg chattà ina piazza d'emprendissadi per la professiun giavischada. Meglierar las enconuschientschas da scola u dal tudestg po er esser in motiv per s'annunziar per ina soluziun transitorica. En las soluziun transitoricas vegnan ils giuvenils sustegnids da tscherner la professiun e da chattar e preparar ina soluziun da cuntinuaziun. En il chantun Grischun datti trais differentas soluziun transitoricas: la soluziun transitorica da scola, la soluziun transitorica cumbinada e la soluziun transitorica d'integrasiun. La soluziun transitorica da scola rinforza durant 5 dis l'emna las cumpetenzas scolasticas e persunalas e sustegna da chattar la dretga professiun. La soluziun transitorica cumbinada porscha supplementarmain activitads praticas en manaschis. L'accent da la soluziun transitorica d'integrasiun è da promover la cumpetenza linguistica en tudestg dals giuvenils e da porscher ad els ina instrucziun da furmaziun generala che prepara els sin la professiun.

Autras soluziuns intermediaras

Ultra da las soluziun transitoricas datti anc autras soluziuns intermediaras per giuvenils che n'han anc betg chattà ina soluziun da cuntinuaziun suenter la scola. Latiers tutgan per exempel: in segiurn linguistic, ina dimora aupair u in

praticum. Tgi che tscherna in'otra soluziun intermediara, duess ultra da quai exnum s'occupar da la tscherna da professiun e da tschertgar ina piazza d'emprendissadi.

Program da giuventetgna Funtauna

Il program da giuventetgna Funtauna è ina mesira per il martgà da lavur che vegn er numnada semester da motivaziun. Durant 5 dis l'emna lavuran là giuvenils e persunas giuvnas creschidas vi da lur avegnir professiunala. Il program sustegna ed accompogna giuvenils e persunas giuvnas creschidas che han terminà la scola obligatorica u che han interrut lur scolaziun. Las participantas ed ils participants survegnan tips e trics per s'annunziar cun

success per fufragnadis e piazzas d'emprendissadi. Ensemen vegn elaborà in plan per promover las cumpetenzas da scola, cunzunt quellas ch'èn impurtantas per la professiun giavischada. Il medem mument pon er vegnir rimnadas experientschas praticas en differents secturs. L'annunzia per questa purschida vegn fatga sur ils centers regiunals per intermediaziun da lavur (CIL), sur l'assicuranza d'invaliditad da l'Institut d'assicuranza sociala u sur il servetsch social da la regiun.

**SOLUZIUNS
TRANSITORICAS
T'infurmescha**

Mach nit das, wo alli machen.

Entscheide dich für eine Lehre bei **Brasser Kälte AG**
als Kältesystem-Monteur/in EFZ / Kältemontage-Praktiker/in EBA

Still sitza isch nit dis Ding?
Perfekt. Üses au nit.

Interessa gweckt? Scan dr QR-Code

- Gratis unterwegs mit dem GA
- 5 Wochen Ferien
- 13. Monatslohn oder mehr Ferien
- jeden Tag unterwegs
- ganz Graubünden entdecken
- Arbeiten im Team
- junges, cooles Unternehmen
- kein langweiliges rumsitzen

LEHRSTELLEN

Steig auf!
Wenn du Bock auf eine
Lehre mit Zukunft hast.

BEWIRB DICH JETZT ALS

- NETZELEKTRIKER/IN EFZ
- ELEKTROINSTALLATEUR/IN EFZ

EWD ELEKTRIZITÄTSWERK DAVOS AG
Talstrasse 35
7270 Davos Platz

info@ewd.ch T 081 415 38 00
www.ewd.ch

CENTER DA SANDÀ ENGIADINA BASSA
GESUNDHEITZENTRUM UNTERENGADIN

Wir fördern Deine Talente!

Wir bieten per **1. August 2027** im Center da sandà Engiadina Bassa
folgende **Lehrstellen** an:

- Fachfrau/-mann Gesundheit EFZ (FaGe)**
- Köchin / Koch EFZ**

- Eine breit abgestützte Ausbildung in verschiedenen Betrieben des Gesundheitszentrums erwartet Dich.
- Deine Talente werden durch eine professionelle, vielseitige Ausbildung und durch unsere Fachkompetenz gefördert.
- Bei einem Schnupperpraktikum lernst Du Deinen zukünftigen Beruf kennen.

Informationen unter
cseb.ch/Ausbildung

Wir freuen uns auf Dich!

Gesundheitszentrum Unterengadin | Via da l'Ospidal 280 | CH-7550 Scuol

DEINE ZUKUNFT BEGINNT MIT UNS

Unsere offenen
Lehrstellen ab
Sommer 2027

Laborant:in Chemie

Fachfrau:mann Betriebsunterhalt

Anlageführer:in

Lass uns gemeinsam die Zukunft gestalten und
bewirb dich noch heute unter:
holcim.ch/de/berufslehre

LA TSCHERTGA D'INA PLAZZA D'EMPREDISSADI

Tschertgar ina plazza d'emprendissadi pretenda engaschament. Cun planisar bain, giuditgar sasez en moda realistica ed esser avert, s'augmentan las schanzas da success.

da Franziska Angehrn, spezialista d'infurmaziun e da documentaziun, Uffizi per la furmaziun professiunala

Sche la decisiun per ina professiun è prendida, cumenza la tschertga d'ina plazza d'emprendissadi adattada. Quest temp è captivant, ma mintgant er pretensius. Perquai èsi impurtant da preparar e planisar cun premura la tschertga d'ina plazza d'emprendissadi. Latiers tutgi da s'infurmar ordavant davart la professiun tschernida e d'enconuscher las atgnas fermezzas ed ils agens interess. Igl è impurtant da valitar realisticamain las pretensiuns da la professiun e las atgnas abilitads. Uschia pon ins giuditgar, sche la professiun è adattada per ins. La professiun duai vegnir tschernida sapientivamain.

Chattar plazzas d'emprendissadi libras

Plazzas d'emprendissadi libras vegnan publitgadas oz cunzunt en l'internet e mo pli darar en la gasetta. Bliers manaschis publitgeschan lur plazzas d'emprendissadi sin l'atgna pagina d'internet.

Supplementarmain datti differentas plattafurmas che rimnan purschidas da plazzas d'emprendissadi, per exempel «www.berufsberatung.ch/lehrstellen». I vala la paina da visitar regularmain questas paginas e da tschertgar là sistematicamain novas purschidas. Savens pon ins endrizzar cun paucs clics in avis automatic dad e-mail davart plazzas d'emprendissadi ch'èn vegnidas publitgadas da nov sin las plattafurmas.

Ultra da l'internet pon ins er trair a niz ses contacts persunals. I po esser raschunaivel da dumandar persunas enconuschentas e da s'infurmar en ses ambient social.

Co ir enturn cun respostas negativas

Durant tschertgar ina plazza d'emprendissadi ston ins er far quint cun

respostas negativas. Cunzunt tar professiuns popularas è la concorrenza savens gronda. Respostas negativas han differentas raschuns, per exempel prestaziuns da scola insufficientas u bieras autras concurrentas u concurrents.

I na reussescha betg adina da chattar ina plazza d'emprendissadi en la professiun da siemi. Perquai èsi impurtant da s'occupar ad uras cun alternativas. Uschia datti novas pussaivladads e las schanzas da survegnir ina plazza d'emprendissadi s'augmentan. Esser flexibel ed avert gida a chattar soluziuns adattadas.

I dovra temp, pazienza e perseveranza per preparar cun premura la tschertga d'ina plazza d'emprendissadi. Savens ston ins far pliras annunzias. Tgi che s'infurmescha, examinescha differentas pussaivladads e na sa lascha betg decuraschar, ha bunas perspectivas da chattar ina plazza d'emprendissadi adattada.

TAR LAS PLAZZAS
D'EMPREDISSADI LIBRAS

L'ANNUNZIA

L'annunzia è in pass impurtant sin la via a la piazza d'emprendissadi. Premura, clera structura e cuntegns relevants augmentan la schanza da survegnir ina risposta positiva.

da Franziska Angehrn, spezialista d'infurmaziun e da documentaziun,
Uffizi per la furmaziun professiunala

La decisiun per ina professiun è prendida. La tschertga da plazzas d'emprendissadi ha cumenzà. Ussa èsi da scriver l'annunzia. I vala la paina da planisar avunda temp per pudair preparar cun premura in'annunzia che persvada.

L'annunzia

In'annunzia consista per il pli da trais parts: la brev d'annunzia, il curs da la vita sco er ils attestats ed ils tests da qualificaziun absolvids. I vegnan adina tramessas copias, mai originals.

L'annunzia duai correspunder a la professiun tschernida e vegnir concepida individualmain. Intgins manaschis d'emprendissadi vulan in'annunzia da video. Bliers manaschis giavischan l'annunzia sur in portal d'annunzia u per e-mail. Las singulas datotecas duain avair nums clers. Igl è er pussaivel da trametter tut ils documents en in document da PDF. Quel cumenza cun la brev d'annunzia. Alura suonda il curs da la vita ed a la fin las agiuntas. Il num da la datoteca po lura esser «annunzia prenum num». Ina glista gida d'avair la survista da las annunzias tramessas.

La brev d'annunzia

La brev d'annunzia duai svegliar l'interess dal manaschi ed avrir la via per in discurs da preschentaziun. En quella brev decleran ins, pertge che la professiun ed il manaschi èn vegnidtschernids. L'atgna motivaziun sto esser cleramain visibla. Formulaziun sinceras èn impurtantas. Exageraziuns na fan betg senn. Per evitar sbagls da scriver, pon ins per exempel laschar controllar la brev da las personas responsablas per l'educaziun, d'ina persuna d'instrucziun u da la cussegliaziun da professiun.

Il curs da la vita

Il curs da la vita cuntegna infurmaziuns davart la persuna en furma d'ina tabella. Latiers tutgan tranter auter las personalias, las scolas frequentadas, fufragnadis absolvids sco er ils hobis. Ina buna fotografia tutga er latiers. Nums da fantasia n'èn betg adattads per l'atgna adressa dad e-mail. In numer da telefon correct na dastga betg mancar. Sch'ins manchenta in telefonat, duess ins telefonar enavos uschè svelt sco pussaivel.

Augmentar las schanza da survegnir ina piazza d'emprendissadi

I fa senn da s'annunziar tar plirs manaschis. Uschia creschan las schanzas da vegnir envidada u envidà ad in discurs da preschentaziun ed i na va betg a perder temp. En cas da professiuns popularas cun paucas plazzas d'emprendissadi vali la paina da s'annunziar supplementarmain per ina professiun alternativa.

ChatGPT e co.

L'intelligenza artificziala po gidar a scriver l'annunzia. Per motivs da la protecziun da datas na duain vegnir endatadas naginas indicaziuns persunalas sco il num u l'adressa.

Las propostas ston vegnir repassadas uschia, ch'ellas van a prà cun sasez e l'atgna situaziun. Igl è impurtant che l'annunzia cuntegna las atgnas infurmaziuns ed experientschas. Ils manaschis sentan, sch'ins n'ha betg scrit sez l'annunzia.

INFOS & TIPS PER
S'ANNUNZIAR

IL DISCURS DA PRESCHENTAZIUN

Tgi che vegn envidà per in discurs da preschentaziun, ha persvadì cun sia annunzia. Ussa vai per sa preschentar persunalmain. Igl è impurtant da sa preparer bain.

da Franziska Angehrn, specialista d'infurmaziun e da documentaziun,
Uffizi per la furmaziun professiunala

Mintga discurs da preschentaziun è different. Ma i dat dumondas che vegnan prest adina tschentadas. Uschia per exempel pertge ch'ins ha tschernì questa professiun e quest manaschi e tgeninas ch'èn las atgnas fermezzas e deblezzas. Er dumondas davart ils roms da scola preferids, las premissas persunalas, la moda e maniera da passentar il temp liber u davart las experientschas fatgas durant fufragnadis datti savens. I gida da trenar a bucca, avant il discurs, las respostas a talas dumondas. Quai fa che la demananza ed il discurren daventan pli segirs e lucs. Avant il discurs fai er senn da guardar la pagina d'internet dal manaschi. Là stattan infurmaziuns impurtantas.

Dar signals positivs

Ultra da sa preparer tematicamain, gioga er l'apparientscha ina rolla. Sa vestgir adequatamain e vegnir punctualmain procuran per ina buna emprima impressiun. Avant ch'entrar en il manaschi sto il telefonin esser serrà giu. Il num da la persuna da contact duess esser enconuscent. Per avair ina buna partenza en il discurs, gidi da dar il maun per salidar, da guardar en ils egls e da surrir en moda natirala.

Al discurs da preschentaziun duessan ins prender cun sai ils documents d'annunzia e palpiri per far notizias. Sch'ins ha nudà dumondas davart il manaschi u la scolaziun, mussa quai ch'ins è sa preparà conscienziusamain.

Igl è normal dad esser gnervus en il discurs da preschentaziun. Ina tenuta positiva gida dentant fitg. Guardar en ils egls durant il discurs mussa ch'ins è attent e ch'ins taidla en moda activa. I po capitar, ch'ins n'ha betg immediatamain ina resposta a tut las dumondas. En tals cas èsi meglier da dir quai sinceramain. Igl è impurtant da restar autentic e da mussar ina tenuta positiva ed interessada. Evitar exageraziuns. Ina tenuta passiva e fitg timida fa savens ch'ins para d'esser dischinteressà.

Suenter il discurs

A la fin dal discurs duain tut ils puncts averts esser sclerids. Ussa è il mument d'engraziar per il discurs. Sch'i na dat nagina resposta aifer 2 emnas u aifer il termin fixà, pon ins dumandar gentilmain per telefon u per e-mail suenter il stan. Igl è impurtant d'enconuscher il num da la persuna che ha fatg il discurs da preschentaziun.

DISCURS DA
PRESCHENTAZIUN
Tips per il di decisiv

TALENTS EN L'EMPREDISSADI

La carriera en sport, musica u art pon ins cumenzar ensemen cun la carriera professiunala. Talents profiteschon d'ina furmaziun da basa orientada a la pratica – e l'economia da futuras persunas dal fatg.

da Corina Grünenfelder, post specialisà Furmaziun professiunala e talents, Uffizi per la furmaziun professiunala

ANDRI STEINMANN VELO (MOUNTAINBIKE)

Electroinstallatur AFQ
ETAVIS Grossenbacher AG, Cuira
Campiun svizzer
Via 2025 U19

Jau stim fitg da pudair
cumbinar il sport cun mia
scolaziun.

Il ciclissem pretenda d'avair
perseveranza e d'avair cleras
finamiras – abilitads che ma
gidan er en l'empredissadi.

GIANNA EICHHOLZER PASSLUNG

Droghista AFQ
Drogeria Stadler SA, Scuol
Campiunessa grischuna U18

LASSE HEINZ HOCKEY SIN GLATSCH

Spezialist per il
mantegniment dal
manaschi AFQ
Fundaziun Clinicas Valens, Clinica
da rehabilitaziun Tavau Clavadel
U21 HCD, equipa naziunala U17

Hockey sin glatsch mussa
spiart da team e disciplina –
gist sco mes empredissadi.

JON NESA PASSLUNG

Bostger AFQ
Forestal Scuol, Sent
4. plaz U18

Jau poss emprender bler en il sport
ed en la scolaziun e sun cuntent da
pudair ir omaduas vias.

GIANIN BRUHIN SKI ALPIN

Spezialist da products da
charn AFQ
Mazlaria Schmed SA,
Breil/Brigels

Medaglia da bronz als campiunadis
svizzers U18, cursa rapida

La flexibilitad e toleranza da mes patrun
d'empredissadi e da la scola
professiunala ma permettan da far mes
pussaveil e da ma sviluppar vinavant en
omadus secturs.

Leistungssportfreundlicher Lehrbetrieb | **Approved**
by Swiss Olympic

**Purschida dal post specialisà Furmaziun
professiunala e talents**

Sustegn tar la tschertga d'ina piazza
d'empredissadi adattada e/u cussegliaziun
da tut las persunas participadas davart las
pussavladads da cumbinar la scolaziun cun
ils trenaments u cun las provas.

INDIVIDUALISAZIUN EN LA

3. SUPERIURA: PLANISAR CUN CLERAS INTENZIUNS, PROFITAR PERSUNALMAIN

Tge dovr jau per mia furmaziun professiunala da basa? Nua hai jau anc mancanzas? Nua èn mias fermezzas? En la 3. superiura stattan gist questas dumondas en il center. Cun las «structuras da temp per l'individualisaziun» mettan las scolaras ed ils scolars pli fitg lur finamiras persunalas en il focus dal emprender. da Valerian Schaniel, magister dal stgalim superiur

**NUS AVAIN CONSTATÀ
CH'INS DOVRA FITG BLERA
MOTIVAZIUN ED ATGNA
INIZIATIVA EN IL ROM
«INDIVIDUALISAR»,
PERQUAI CH'INS PO FIXAR
SEZ SES URARI E SIAS
FINAMIRAS.**

Mica e Lina,
3. superiura a Maiavilla

Cun il Plan d'instrucziun 21GR datti en la 3. classa dal stgalim secundar I lecziuns supplementaras per lavurs individualas: 5 lecziuns per emna per giuvenils dal Grischun tudestg, 4 per giuvenils dal Grischun rumantsch e talian. Quest temp è planisà fix per la promoziun persunala.

Las structuras da temp per l'individualisaziun consistan da duas parts. Per l'ina mettan ils giuvenils accents individuals en las linguas obligatorias ed en matematica. Per l'autra fan els ina lavur d'approfondaziun – in project pli grond davart in tema tschernì sez. I na va betg per tractar dapli materia, mabain d'emprender en moda pli sistematica: Mancanzas vegnan reducidas, fermezzas vegnan sviluppadas vinavant.

La basa vegn stgaffida gia en la 2. classa dal stgalim superiur. En il rom da l'orientaziun professiunala vegn fatga in'analisa da la situaziun. Ensem cun la persuna d'instrucziun vegnan discutadas las prestaziuns da scola, ils interess e las finamiras professiunalas. Er las pretensiuns da la soluziun da cuntinuaziun giavischada, per exempel d'ina furmaziun professiunala da basa (emprendissadi) u d'ina scola da furmaziun generala (scola media), vegnan resguardadas. Ils accents ch'ins ha concludì per la 3. superiura vegnan fixads e confermads dals geniturs. Uschia datti in cler plan per l'ultim onn da scola.

En la 3. superiura surpiglian ils giuvenils pli e pli la responsabladad per lur emprender. Els fixeschan finamiras, planiseschan lur lavur e controllleschan regularmain lur progress. Quai rinforza l'indipendenza, la perseveranza e la confidenza en sasez. Tgi che fa l'experiencescha: «Jau poss ma meglierar» u «Jau dumogn incumbensas pretensiusas», sviluppa l'autoefficacità – ina basa impurtanta per la scolaziun e la professiun. Las structuras da temp per l'individualisaziun permettian pia tuts dus: reducir las deblezzas ed

approfondar las fermezzas. Il medem mument emprendan ils giuvenils disciplina ed atgna responsabladad. La persuna d'instrucziun accumpogna els sco coach d'emprender.

5 onns suenter l'introducziun è il concept vegnì examinà da l'Inspecturat da scola da l'Uffizi per la scola populara ed il sport (USS). El ha visità tut las 55 scolas dal stgalim superiur en il Grischun ed ha interrogà persunas d'instrucziun, passa 1000 scolaras e scolars, direcziuns da scola sco er furmaturas e furmaturs professiunals. Il resultat: La lavur d'approfondaziun è ina clera plivalur. En connex cun metter las prioritads individualas exista anc potenzial da svilup. Per quest punct èn vegnidas elavuradas recumandaziuns concretas.

Tut en tut daventa la 3. superiura grazia a l'individualisaziun conscientamain in onn transitoric: main «tuts tuttina», dapli «jau persunalmain». Uschia gartegia il pass en l'emprendissadi u en la scola da cuntinuaziun cun sistem e buna preparaziun.

**GARANZIA DA LA
QUALITAD DA LAS SCOLAS
PUBLICAS**
Ad ulteriuras infurmaziuns

Wir haben die Lehrstelle für Dich

- Kaufmann/frau EFZ
- Logistiker/in EFZ

ECKOLD AG Rheinstrasse 8 CH-7203 Trimmis +41 81 354 12 00 www.eckold.ch

Wir bilden aus!!

Baumaschinenmechaniker EFZ (M/W/D)
Kaufmann/Kauffrau EFZ (M/W/D)
Maurer EFZ (M/W/D)
Strassenbauer EFZ (M/W/D)

Finde deine Lehrstelle!!

Unter Strom für die Region

Lehrstellen

elektro banzer

thusis/splügen

Telefon 081 632 10 10
www.elektrobanzer.ch

tuffli partner

Ingenieure und Berater

Tuffli & Partner AG

Lars Hänni

Gäuggelistrasse 20, 7000 Chur

Tel. 081 258 40 14

lars.haenni@tuffli-partner.ch

www.tuffli-partner.ch

Offene Lehrstelle

Per August 2027 wird eine Lehrstelle als Zeichner/in EFZ Fachrichtung Ingenieurbau frei. Willst du den Beruf näher kennenlernen? Wir bieten dir eine Schnupperlehre an.

HEY DU!

Schon einen Plan für 2027?

Wir hätten da vier Ideen.

FaGe EFZ

Fachfrau / Fachmann
Gesundheit EFZ

AGS EBA

Assistent/in Gesundheit
und Soziales EBA

Küche

Kreativität. Genuss.
Teamwork.

Hotellerie

Gastfreundschaft.
Organisation.
Abwechslung.

Komm schnuppern und finde
heraus, was zu dir passt.

**HAUS
VIADI**

Unser Daheim
für Alter und Pflege
im Domleschg

LEHRSTELLEN 2027

HAUS VIADI – vielfältig wie du.

Mehr Infos unter: www.haus-viadi.ch/ausbildung

Echt. Menschlich.
Sinnvoll.

Mit Herz
und Respekt.

Lernen.
Wachsen. Zukunft.

SA PREPARAR PER LA VIA SUENTER IL STGALIM SUPERIUR

Ina gronda ed interessanta midada spetga. Da sa preparar a temp facilitescha la midada en la furmaziun professiunala da basa (emprendissadi) u en ina scola da furmaziun generala (scola media).

da Corina Denuder, cussegliastra da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

Ils ultims mais en la scola obligatorica

In grond pass è fatg! Il contract d'emprendissadi è suttascrit u l'examen per la scola media è reussì. Ed ussa? Da far ina pausa per sa recrear, fiss segiramain ina idea fitg carmalanta suenter quest temp stentus da tscherner la professiun. Ma perquai ch'i spetga ina gronda midada, vali la paina da cuntinuar e da sa stentar vinavant er ils ultims mais en la scola obligatorica, damai che l'emprender en scola cuntinuescha er suenter la midada. Il rom da scola «individualisaziun» porscha tranter auter ina buna pussaivladad da sa preparar sistematicamain per la via planisada. Er ordaifer il temp da scola fai senn da gia sa fatschentar cun il proxim pass. Pertge ch'ina buna preparaziun facilitescha la midada en ina furmaziun professiunala da basa u en ina scola da furmaziun generala.

Co poss jau ma preparar ordaifer la scola?

La midada da la scola obligatorica a ina furmaziun professiunala da basa è ina sfida e chaschuna in pèr midaments. La scolaziun durant ina furmaziun professiunala da basa ha lieu en trais differents lieus: en il manaschi d'emprendissadi, en la scola professiunala

PREPARAR

spezialisada ed en ils curs intermanaschials. Er da midar en ina scola da furmaziun generala chaschuna ina midada dal lieu. Per esser preparà optimalmain vali la paina da far gia a temp patratgs davart il viadi per arrivar als differents lieus. Tge colliaziun da bus u da tren è da tscherner, per esser pront ad uras al dretg lieu? Dovri in auter abunament? Ultra dal viadi d'arriv è er la dumonda da l'equipament ina part da la preparaziun. Dovri vestgadira da lavur speziala? Survegnan ins quella dal manaschi u ston ins sez mirar per quella? Tge material da scola vegn duvrà? I vala la paina da s'occupar a temp da questas dumondas. Sche tut è sclerì e pront, pon ins numnadamain sa concentrar dal tuttafatg sin il nov ed interessant cumenzament.

Ulteriurs tips per sa
preparar

INFURMAZIUNS DAVART IL MUND DA LAVUR

Da s'orientar en il mund da lavur è in pass impurtant durant la tscherna da professiun.
I va per s'infurmar davart differentas purschidas e professiuns.

da Petra Wyss, manadra da la partiziun Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

CENTERS D'INFURMAZIUN PROFESSIONALA (CIP)

En ils centers regiunals d'infurmaziun professiunala datti material d'infurmaziun davart las vias da furmaziun e davart las furmaziuns professiunalas da basa. Quest material po vegnir emprèstà. Cun fotografias, descripziuns da las professiuns e purtretts da glieud da professiun dat el in'emprima impressiun da las professiuns. Complementarmain datti fegls d'infurmaziun. Quels porschan infurmaziuns curtas e chapaivlas davart la tscherna da la professiun e/u da la scola. Els gidan a survegnir ina survista dal sistem da furmaziun e da las purschidas en il chantun Grischun.

BERUFSBERATUNG.CH

«berufsberatung.ch» è il portal d'informaziun svizzer uffizial da la cussegliaziun da professiun, studi e carriera. La pagina d'internet preschenta las activitads principalas e las sfidas da tut las furmaziuns professiunalas da basa. Sin «berufsberatung.ch» dattan blers videos curts ina invista realistica da las differentas professiuns. En ils videos preschentan emprendistas ed emprendists lur mintgadì professiunal e decleran, pertge ch'ellas ed els èn sa decidids per ina tscherta furmaziun professiunala da basa (emprendissadi).

ENCONUSCHENTS E PARENTS

Parents ed enconuscents pon gidar ad
 emprender d'enconuscher il mund da
 lavur. Tge professiuns han els? Tge
 incumbensas han els? Tge han els gugent
 vi da lur professiuns? Tge n'han els betg
 uschè gugent e pertge?

OCCURRENZAS D'INFURMAZIUN ED EXPOSIZIUNS PROFESSIONALAS

Occurrenzas d'informaziun da federaziuns professiunalas u d'interpresas gidan ad emprender d'enconuscher singulas furmaziuns professiunalas da basa. Plinavant pon ins far dumondas. Ins survegn in'emprima impressiun dal manaschi d'emprendissadi correspuudent. A las exposiziuns professiunalas pon persunas interessadas s'informar davart differentas professiuns e vias da scolaziun. Ultra da quai pon ellas empruvar activitads e far experientschas cun professiuns.

OCCURRENZAS DAVART LA TSCHERNA DA PROFESSIUN

La cussegliaziun da professiun organischa occurrenzas per classas da scola. Ils giuvenils emprendan d'enconuscher il sistem da furmaziun ed els survegnan infurmaziuns davart ils pass per tscherner la professiun. I dat er occurrenzas per las personas responsablas per l'educaziun ed occurrenzas d'infurmaziun cuminaivlas per ils giuvenils e las personas responsablas per l'educaziun.

**CUSSEGLIAZIUN DA PROFESSIUN,
DA STUDI E DA CARRIERA
(CPSC)**
8 lieus en il chantun

CUSSEGLIAR ED ACCOMPAGNAR DA TSCHERNER LA PROFESSION

La cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera sustegna ed accompagna giuvenils e persunas creschidas da tscherner la professiun ed il studi e da concepì la carriera.

da Petra Wyss, manadra da la partiziun Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera, Uffizi per la furmaziun professiunala

La cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera accompagna giuvenils e persunas creschidas da tscherner la professiun, da tscherner il studi ubain da concepì la carriera. I vegn discurrì da la situaziun actuala, dals interess, da las abilitads e dal potenzial. Per cumpletter ils discurs vegnan fatgs tests davart ils interess u la personalitad, uschenavant che quai è necessari. La cussegliaziun è persunala, independenta e pussaivla en 8 lieus en il chantun. Per las persunas ch'abitan en il Grischun è la cussegliaziun gratuita.

Cussegliaziun da professiun

La cussegliaziun da professiun è per las scholaras ed ils scholars dals stgalims superiurs e da las soluziuns transitoricas. Ella sustegna ed accompagna da tscherner la professiun. La cussegliaziun da professiun tschertga ensemen cun ils giuvenils professiuns u scolars adattadas.

Cussegliaziun da studi

La cussegliaziun da studi sa drizza a las scholaras ed als scholars dals gimnasis, da las scolars medias commercialas, da las scolars medias d'informatica e da las scolars medias spezialisadas. Ella sustegna ed accompagna da tscherner il studi. La cussegliaziun da studi tschertga cun las scholaras ed ils scholars studis adattads u pussaivladads professiunalas.

Cussegliaziun da carriera

La cussegliaziun da carriera cussegla persunas creschidas durant u suenter las suandantas scolaziuns:

- ◇ furmaziun professiunala da basa;
- ◇ maturitad professiunala;
- ◇ examen professiunal, examen professiunal superiur u scola spezialisada superiura;
- ◇ studi a la scola auta spezialisada u a la scola auta da pedagogia.

La cussegliaziun da carriera tschertga cun las persunas interessadas champs da lavur adattads u furmaziuns supplementaras adattadas.

Cussegliaziun da studi e da carriera

La cussegliaziun da studi e da carriera sa drizza a persunas creschidas durant u suenter questas scolaziuns:

- ◇ maturitad gimnasiala u passarella;
- ◇ studi a l'universitad u a la scola politecnica federala.

La cussegliaziun da studi e da carriera tschertga cun las persunas interessadas champs da lavur adattads u furmaziuns supplementaras adattadas.

Cussegliaziun davart diploms professiunals per persunas creschidas

Persunas creschidas senza diplom professiunal survegnan en il discurs infurmaziuns davart pussaivladads e premissas per prender suenter in diplom professiunal.

Case management furmaziun professiunala

Il case management furmaziun professiunala (CMFP) accompagna giuvenils e persunas giuvnas creschidas da 14 fin 25 onns cun plirs problems. Intgins na chattan nagina soluziun da cuntinuaziun suenter il stgalim superiur u suenter la soluziun transitorica. Auters han interrut la furmaziun professiunala da basa u ina soluziun transitorica. Il CMFP coordinescha la collavuraziun da tut las persunas participadas. La finamira è d'absolver cun success ina furmaziun professiunala da basa (emprendissadi).

T'ANNUNZIA PER LA
CUSSEGLIAZIUN!

**PROFIS
AM »
START.**

- Carrosserielackierer/-in EFZ
- Carrosseriespengler/-in EFZ
- Fahrzeugschlosser/-in EFZ
- Lackierassistent/-in EBA

Mehr Infos zu den Carrosserieberufen
findest Du unter
www.carrosserieberufe.ch

carrosserie suisse

SPITEX UND ICH

**Blättere
nicht weiter –
bewirb dich.**

*Move
dein
Leben!*

spitexundich.ch

Überall für alle

SPITEX
Graubünden

